

شرائط اشتراك :

سنه لکی ۳۰، آلتی آلتی

۲۰ غروردر

ممالك اجنبیه ایچون :

سنه لکی ۱۰، آلتی آلتی ۶ فراتقدر، اعلانات ایچون
اداره مأموری محمدنه بکه مراجعت ایدیلیر .

۲۱ کانون اول افرنجی ۱۹۱۰

۹ کانون اول ۱۳۲۶

قانون اول اولونور : *قانون اول اولونور*

علامه امتیازی :

شهید زاده قلی

امیر ملی

اداره و تحریر محلی :

جنال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوصه در .
مخبرات صاحب امتیاز ایله جریان ایملیر .

نسخه سی هر پرده یکری پاره در .

۱۱۹۱ ذی الحجه ۳۲۸

وحوالیندن بو کسان صیاح منکرله اخطار ایدیورلر .

بزم ایچون بو محیطه ، بو عوامله قارشی ایکی صورته
حرکت ممکندر . برسی حکومات غیر مدبره نك، سوق
وقوعاته تابع اولان اداره حال حکومتلرینك خط
حرکتی درکه بو ، یانین احتمالی دفعه ، یانین وقوعی
محقق بیابوب اسباب اطفاسی احضاره صرف مساعی
ایده جک پرده ، متوکلانه یانینك وقوعی بکه ممکن
عبارتدر .

ایکینجی خط حرکت ایسه ، اسباب وقوعی
دفع ایتمکدن و هر دورلو وقوعات محتمله قارشی تمامیه
حاضر بولونمقدن عبارتدر .

مع التأسف ، اوج سنده توالی ایدن هیات
اجرائیه ، برنجی صورته حرکت ایتدی . بمن
و ارنادولق اغتشاشی ، حوران عصیان ، کرک
جناياتی بوکا شاهددر . ومع التأسف کرک عصیان ،
عیون تلفه مزی قامچیلایاق صولک اغتشاش دکلدر .
بالاده تفصیل ایتدیکمز محیط وعوامل کوزله تأمل
اولونورسه و حکومتزینه اسکینی کی وقوعاته منتظر
قالیرسه ، مزمن حانوتلری کی ، ده بر جوق
اغتشاشاتک ظهوری نك طبیعی اولور ، شاشیلاجق
جهت بو عصیانلرک وقوعی دکل ، عدم وقوعیدر .

عجبا حکومتز بو احتمالاتی دریش ایدیورمی ؟
بو احتمالات که ، علم اجتماعاتک بزه کوستردیکی دستورلر
موجنبه « وقوعی ضروری » صنفنددر . عجبا
اغتشاشات قسمیه نك براز تعمندن حاصل اولاجق
وضیعه قارشی مرتب بریلان و شیمیدین اتخاذ ایدلش
تدایر واری ؟

بر از دها ایضاح ایده لم : بر قاج ملیون بدوی ،
توحید افکار و حرکات ایتسه ده ، بر طریدفن سوریه
معموره لرینه و دیگر طرفدن حجازه هجوم ایتسه ، وعین
زمانده نجد و یمنده دخی بو حرکات مظاهرت کورسه ،

ایچون عصیان و اغتشاش غایت طبیعی بر حالت ، بر
ضرورت اجتماعیه در . ممالك عثمانیه قدر جوق « عوامل
عصیان » مالاک بر محیط یوقدر .

ملیوندره بالغ اولان بدویلر ایله سوبه نیم بدوی
حائده اولان ملیونلرله خلق عثمانی مدینت و حکومتی
هر وسیله ایله ، هر فرصته تهدید ایدن عوامل جهل
وعصیاندر .

بوسویه اهالی ایله مسکون محیطلرک واسع
وجیمدر . اناطولی نك بیله بر قسمنی ادخالده مضطر
قالدیقمز بو محیط ، عراق شام چوللارینی ، حجاز و یمنی ،
طرابلس غرب داخانی احتوا ایدر . بوجسیم محیط ،
دیدیکمز عوامل اختلال وعصیانله مسکوندر .

بوعواملاک ، عطالتدن فعالیتیه کچمه سی ، خارج
وداخلدن کله جک ادنا بر « قوه ساقفه ، قوه تحریک »
باقار . عجبا بویه ساقفلر ، بویه محرکله موجودمی در ؟
هیچ شبهه سز . بوسوائقی انکار ایتمک ، کوتشی
انکار ایتمکدن دها مشکلددر . قابل انکار اولمایان
حقیقتلردندز که شرقک انتباهندن متضرر ، محکومیتنی
مؤدی اختلاف و اغتشاشندن مستفید اولاجق دول
وارددر . بودولتله ، عوامل عصیان ایچنده سوریلرله
آلت و وسائط بولایلیرلر . بوسائط تحریکیه به احترا-
صاتی هیچ برشیه تسکین ایده مین بعض امرای اسلامه
یلدیز دینلن عقرب یوواسنک طاغید یاسی اوزه رینه
اوتیه بری به فرار ایتمش اولان زهرلی مخلوقلری ده
ضم ایتمک لازمدر . هیات که لیسته بونکده دولماز .
مشروطیتک شکل احرارانه سندن استفاده ایله مطبوعات
وسائر وسائط مدنیه ایله بوتون عرق عربی و بومیانده
بدویلی عداوت وعصیان تشویق و تشجیع ایدلرده وار .
عزت هول و همپالری ، جوق و قددر ، اسمارینی
اونودر برقم مهارتی کوستر مشلردی ، غالباً نسیانی غفلت
درجه سنه چیقاردق که بزه موجودیتلری ، کرک

فهرست منبریات

بسم الله الرحمن الرحيم

احوال عمومی : تصادف ویا ترتیب . — تورکلکک
قیائی . — مباحث ادبییه : قولرله مناقبندن ، بر سرگذشت
. — صنعت ، مأموریت . — چین تورکاری . — امام
غزالی نك مهم بر اثری . — آباء فلاسفه دن یانیله . —
فلسفه عصر و علم اجتماعات . — فارسی مقاله . — حیات
مخبره . — تصوف اسلامی . — ابلیس بهمن . — هفته لک
وقوعات . — اعیان و بهمن .

احوال عمومی

تصادفی ؟ ترتیبی ؟

[کنیری کنیزمه بر سوریشنه]

عوامل عصیان . — انقلاب دشمنلری ، — محیط
اغتشاش . — وسائط و تدایر .

هر کسک کندی رأیندن باشقارایه قولاق آصا دینی
شو زمانده ، افکار عمومی نك واسطه مطالب و تمیاتی
اولمقدن استعفا ایدن مطبوعاتک مطالباتنه قولاق
آصیلمایه جفته امیز . بنابرین موضوعی صولک درجه
مهم اولان شو مقاله نه « کندی کنیزمه بر سوبله نیش »
نامی ویرمکه بر حقیقتی سوبله مش اولیورز . کله لم
بجهت :

مراتب اجتماعیه معرضی اولان مملکتز ،
افریقای جنوبیدن بر قاج بوشیان ، شالان بر قاج
لاپون واسکیو کنیروب اسکان ایتمک ممکن اولسهیدی ،
انسان ابتدائی و وحشیدن انسان متکامله قدر
هر سوبه ده بی آدمدن مرکب بر قولکسیون پایلش
اولوردی . مراتب اجتماعیه نك بو درجه تخالف
و تعددی بزه امر اداره بی صولک درجه کوچلشد .
برییور . بعض محیطلر مز و بعض اهالیز وار که بونلر

حصوله کله چک احوال وخيمه قارشوسنده اردونک دوجايد اولاجنى مشکلات طاقت بر اندازانه دوشو - نيلىورى ؟ بحر آسوقيات يابهچق واپورله مالک دکلز ، اوتوز ، قرق ، اللى بيک کشى سوق ايده چک واپورل تداركى اوزون زمانلره محتاج .

بر آسوقيات ايچون آلمزده يالکزه حجاز خطى وار ، لکن بوخط واداره سنک حال اسف اشتمالى ، آلات وادواتنک کفايتسزلىک وهله بدويلر طرفدن محافظه سز خطک بر هفته ده سوکولوب آتيلاجنى دوشونيليرسه ، وبوکا خطک اقوام داخليله مربوط اولاديني علاوه اولونورسه ، اسايش زماننده بيله حقيقه استفاده ايده مديکمز حجاز خطدن اغتشاش تقديرنده هيچ بر صورته استفاده ايده ميه چکمز درکاردر .

شو ملاحظات نظر انصاف وحيت آلميرسه ، حکومتک تدابير آئينى بلافاته زمان اتخاذ ايتمهسى لزومى تسليم ايديليز . بو تدابير ايسه شو صورته تلخيص اولونور :

- ۱ - حجاز خطى بونجه بلوق هاووزلر انشاسى ،
  - ۲ - حجاز خطک ديار بکره قدر تمديدى ،
  - ۳ - بغداد خطک اسباب انشاسنک استکمالى ،
  - ۴ - قوتلى استر وهين سوار فرقه لرى تشکيلي ،
  - ۵ - حجازده هر حاله قارشى مقابله ايده بيله چک بر فرقه احدانى ،
  - ۶ - يمن ده اغتشاشانى اطفايه مقتدر بر اردو بولونديز يلمانى ،
  - ۷ - عناصر غير متمدنه ايله مسکون يرلرده قوانين استثنائيه ايله مستملکات اصول اداره سنک تطبيق وادخطک درجات مختلفه ده عسکرى منطقه لره تقسيمى .
  - ۸ - بدويلرى تدريجاً . اسکان و تمدن .
- بوتدابيع اتخاذ ايديزده بر شى يايى ايچون ينه

اجبار وقوعاته انتظار اولونورسه ، حصوله کله چک نتايج مؤسسه نك درجه سنى تعين غيرممکندر . بوکونک بوقدرى كافى .

شهيد زاده قلهلى
امير علمى

ماصيفين

« تورك » لكك فيا تى

بشين سويله يلم ، كه جوق آغبردر ، اوقدر آغبر كه « تورك » لك غايه مفخرت بشراولسه ؛ حياه وسما . دت مقابلى اولديني ايچون ، رغبت ايده چك بر فرد بولونماز !

تورك ، تملك وتصرف دعواسنده بولونديني حالده عقاراتنك اديباني اقامنده اوطوران ، يالکزه خدمات شاقه ده بولونان اصحاب املاک بکزر . املاک وعقارک فواندنن يالکزه کنديسى استفاده ايده مز . مسافر ، يولچى ، يياچى ، اورطاق ، هرکيم اولورسه اولسون ، املاک وعقاردن بر صورته مستفيد اولارق کنديسه بر حصه سعادت چيقاير . يالکزه بونترک هپسندن زياده حق دعواسنده اولان « تورك » دوشن حصه ، يارى آج ، يارى طوق ، عقارک اندیشه محافظه مى در ! کور يارده بر قورى نام ايچون ، حقيقتده ايسه عشق وطنه افحام ايديلن بونجه فلاکتله قارشى « تورك » بر حسن رحم ومودت بخش ايدن ، زواللى تورك قاتلانديني طاقتموز مختارى کوروبده بر کله تقدير وتشويق صرف ايله ين بولونيورى ؟

هيات !

تورکر ، بوتون دنيا نك قاراقونجولوسى . اوروپا -

ليتر ، قدره بازولريله بالقان واسايى صغرى بي استيلا ايده درك اسلام ايله اغيارى آره سنده سد آهين كسين وبوقدر ضربات مشترکيه رغماً حالا محافظه حياه ايده ييلن ، يدى عصر در تولداتيله وفيا تى تلافى ايده ميه چک قدر متمادى ولا يحصى قربانلر ويرديكى حالده آلان شايان قيد واهميت بر موجوديت کوشترن بو معندتورک عنصريته قارشى قيزيور ، آشتر بوسکور ييور .

مخلط برحکومتک ، يالکزه عثمانلىق قيديله مقيد بر هيئت اجرايه نك بوتون اجرا آندن متحصل مسئوليت ، ينه تورکره تحمیل ايديليور .

بابل قله سنه بکزه دنياک ايستنه وهره دنسه آلان « تورکيا » نامنى طاشيان بو وطنده ساکن مسلم اقوامک اکثر افرادى ، کرک ادوار سابقه ده وکرک بودورده « حکومت » دينلن ما کينه ي تشکيل ده مساوات کامله وبلکده بعضاً فضله امتياز نائل اولمشکن ينه ماضى وحالک بوتون نقصانلرى ، بوتون قباحترى تورکره ارجاع ايديليور !

ماکدونيا ، بولغارستانه ، يانيه وکرید ، بونانستانه الحاق ايدلديکندن ناشى تورکرله هيچ بروقت بارشما . يهچ « عثمانلير ! » ده يوق دکل .

حاصلى اوروپا ، قايتو لاسيونلره ، حيل ودياسيس سياسيه ايله ، مسائل معلقه ايله عثمانى حکومتى انجق اداره مصلحتله اشتغال ايده چک بر شکلده برافشکن ، انسانيت وعداته تماماً مغاير اولان شوطر ز حرکتک ثمره و نتايجى کوردکجه : تورکر ! انقلابلرندن سوکرا ده برايش کوره ميورلر . « دييورلر وينه تورکلى اتمام ايدييورلر .

اقوام عثمانيه دن هر برى ، بارمخت ومصارفک الک آرزومنى يوکلندکلى حالده ، متبادياً مطالبانده بولييورلر ، وينه آرتق ويره چک بر شى قلامش اولان تورکلى اتمام ايدييورلر .

ارناودلر عصيان ايدييور . نيچون ؟ بوراسنى

زمين دياسته دخى شامل اولمشدر . وينه غريبي شوراسيدرکه بوتائير خريستان علمای متکلمينه قدر شدتلى اولمش ايسه مسلمان متکلملره دخى عين شدتله واقع اولمشدر .

اوچنجى کتاب

اصطلاحات ، اسما

و معانى

هر علمده اولديني کي تصوفده وحقايق اسلاميه مباحثنده کلمات وتعيرات ، اصطلاحات واسمايه صريح وواضح معنالور برک لازمدر . چوق کره ايکي کيمسه ، شکلا بر فقط صورت تلقيرى اعتباريله آيرى آيرى کلملر حکمنه کيرن برکله مناسيتيله يکديکريته معارض قاليرلر ، وبربرينک مقصد ومرامنى آکلایامازلروحتى يکديکريته برطاقم افکار موهومه عطف ايدرلر . بنابرین بز بو کي سوء تفهيماته يول ويرمه مک وقارلر .

يرينه « ذاة » قائم اولارق عين نظريه ميدان آلمشدر . ايشته بر قسم معتزله ايله بعض متکلميني ذاة وصفات حقه ده شديد براحترازله اداره کلامه مجبور ايدن وحتى چوق دفعه بر « حى بلا حياه » تصور ايتيرن ارسطونک بوتائير ايتير .

ارسطونک مسلک حکمتى کوز لجه تحليل ايديليورسه ، بالضروره « مذهب طبعيون » ، « مذهب خياليون » وحتى « مذهب ماديون ووحدت وجود » ايچون فکرلر بولونه بيلير . ناصل که مشارالیهک مسلکنى صرف مادی بر شکلده تحليل وتمثيل ايدنلر کورولديکي کي « وحدت وجود » فکريته موافق بر شکلده ايضاح ايدنلرده کورولمشدر . ابن رشد وسائر فلاسفه اسلام کي .

في الواقع بومذهبلردن يرينه خاص دستورلره ايضاح وتأييد ايدلديکجه ارسطونک مسلکى ، حقيقتى مجهول ومهم بر شکلده قالير .

ارسطونک عالم مدنيت اوزه رنده اجرا ايتديکي تاثير يک مهم وپک مديد اولمشدر . غريبي شوراسيدرکه بوتائير يالکزه زمين فن وفلسفه يه منحصر قالمايرق

ايکنجى کتاب

« الوهيت »

ذاة ، نعت ، افعال

ارسطويه کوره حق وکائنات يکديکرينى اصطلاحات ياديني کي آره لرنده برنسبت وجوديه دخى بوقدر . ديمک که بوتشيه ايله مسئله حل ايدلش اوليور .

ارسطونک فعل محض حقه ده کي نظرياتى ، يونان فلسفه سنک مسلمانلر آره سنده انتشاريله برابر وحتى هنوز پک محدود بر زميره آره سنده متداول ايکن افکار اسلاميه دخى سرايت ايتش و « فعل محض »